

Utgangspunktet for samarbeidet var at fylkeskommunen fikk midler til prosjektet fra Miljøvern-departementet og ba deretter Greater Stavanger om bistand til selve gjennomføringen av prosjektet. For Greater Stavanger sin del ga prosjektet kunnskap som er nyttig i næringsutviklingsarbeidet generelt, og som var spesielt nyttig i arbeidet med ny næringsarealstrategi. Arbeidsgruppen som utarbeidet ny næringsarealstrategi var styringsgruppe for prosjektet.

Det ble engasjert et konsulentmiljø som bisto i gjennomføringen av prosjektet.

Regionens behov og potensial for boligbygging ble analysert

Det ble gjennomført en ny analyse av boligbehov og potensial for boligbygging basert på en oppdatert prognose for befolkningsutvikling i regionen. Den forrige analysen ble lagt fram i 2014.

Befolkningsprognosene tok utgangspunkt i den økonomiske aktiviteten og knyttet befolkningsprognosene direkte til forventet sysselsettingsutvikling i regionen. Kommunenes planer for boligbygging er gjennomgått og det er vurdert hvorvidt disse samlet sett, og innenfor ulike deler av regionen, imøtekommer behovet for boligbygging som befolkningsframskrivingene tilsier.

Det er Samfunnsøkonomisk analyse som har gjennomført analysen. De forventer en gjennomsnittlig sysselsettingsvekst på drøyt 1 prosent årlig i perioden 2020-2030. Samlet sett over tiåret fra 2030 til 2040 antas om lag uendret sysselsetting, med noe vekst på begynnelsen av 2030-tallet og nedgang mot slutten av tiåret.

Basert på disse forutsetningene viser befolkningsprognosen at antall innbyggere i regionen vil øke til 462.000 ved inngangen til 2040. Dette er en vekst på 148.000 personer, eller 47 prosent. Befolkningsprognosen er noe lavere nå enn i rapporten som ble lagt fram i 2014. Da ble antall innbyggere i regionen i 2040 beregnet til 480.000.

Samfunnsøkonomisk analyse har beregnet at boligbehovet i Stavanger-regionen vil øke med 68.000 boliger fram til 2040, fra nesten 157.000 boliger ved inngangen til 2016 til vel 224.000 boliger ved inngangen til 2040.

Samfunnsøkonomisk analyse har funnet at forventet boligbygging overgår boligbehovet på kort sikt på Nord-Jæren, Ryfylkeøyene og Fastland Ryfylke. Dette er blant annet et resultat av relativt lav befolkningsvekst de neste par årene. Utover i perioden forventes imidlertid befolkningsveksten å ta seg opp, noe som gir et høyt boligbehov. Dette gjør at boligbehovet etter hvert overgår forventet boligbygging utover i prognoseperioden.

Dersom befolkningsprognosene slår til, bør kommunene i disse delene av regionen dermed legge til rette for flere boligtomter. På Sør-Jæren er utviklingen motsatt. På kort sikt overgår boligbehovet den forventede boligbyggingen. Dette utjevnes imidlertid utover perioden da potensialet for boligbygging tar seg opp.

MATKLYNGEN

Stavanger-regionens mål for matnæringen er at den skal ha en tydelig posisjon i norske og europeiske matmarkeder for kvalitetsmat og differensierte produkter.

Matnæringen står sterkt i Stavanger-regionen, og er også av stor nasjonal betydning. Innenfor landbruket er regionen ledende med over 20 prosent av landets husdyrhold, samt betydelig produksjon i veksthusnæringen. Akvakulturnæringen er voksende, og har forskningsmiljøer som er verdensledende på sine områder. Matsatsingen har vært næringspolitisk prioritert i regionen gjennom mange år, og etableringen av Måltidets Hus og NCE Culinology og har gitt regionen mulighet til å styrke sin nasjonale rolle som kompetansemiljø. I tillegg har matfestivaler, kokker i verdensklasse og en livskraftig måltidsnæring bidratt til å styrke Rogalands omdømme som matfylke.

For å sikre fortsatt verdiskaping, vil stimulering av forskning og utvikling i næringen, samt videreutvikling og oppbygging av gode kompetansemiljøer være avgjørende. Næringsaktører innenfor matnæringen er innovative og framtidsrettete. Legges det til rette for gode rammevilkår for næringen, og for et godt samarbeid mellom produsenter, kunnskapsmiljøer og det offentlige, kan næringen styrke sin posisjon.

I 2015 er det blitt jobbet med følgende prosjekter i matklyngen;

Handlingsplan for Greater Stavangers matrelaterte arbeid 2014-2016

Greater Stavanger utgjør kun én part i det komplekse aktørbildet som følger opp de strategiske grepene som er omtalt i næringsplanen. I 2014 vedtok styret en handlingsplan for Greater Stavangers arbeid knyttet til mat. Handlingsplanen er basert på målsettingene i Strategisk Næringsplan 2013 – 2025 og har til hensikt å tydeliggjøre Greater Stavangers rolle og planer for matarbeid i perioden 2014-2016.

Greater Stavanger vil i sitt matfaglige arbeid ha fokus på samarbeid mellom ulike aktørgrupper for å sikre gode vilkår for næringsutvikling og fortsatt verdiskaping.

Med utgangspunkt i de strategiske grepene i Strategisk Næringsplan 2013-2025, basert på metodeerfaring fra andre fagområder i Greater Stavanger samt samarbeid med andre aktører i matklyngen, ønsker Greater Stavanger å fokusere på fire hovedområder i 2014-2016:

1. Kartlegge aktørbildet og næringsaspekter

Aktørbildet i matklyngen er komplekst og er kartlagt i flere omganger, men det er behov for en oppdatert oversikt. En slik oversikt vil danne et kvalifisert grunnlag for Greater Stavangers og regionens videre strategiske matarbeid og næringsutvikling. Kartleggingen vil bli gjennomført våren 2016.

2. Gjennomføre delegasjonsreiser

Greater Stavanger har god erfaring fra tilrettelegging av næringsrettete delegasjonsreiser. Det er ut fra handlingsplanen til Greater Stavanger ikke gjort noe arbeid på dette punktet i andre tertial 2015. Greater Stavanger vil kartlegge interessen hos næringsaktørene, FoU-miljøene og offentlig sektor for en delegasjonsreise til Seafood Expo i Brussel i 2016.

3. Videreutvikle internasjonale allianser

Greater Stavanger er sekretariat for Stavangers medlemskap og leder styringsgruppen. Se mer informasjon om aktivitet i Délice i eget avsnitt under. I første tertial har styringsgruppens

medlemmer hatt et spesielt fokus på å bygge opp under relasjonene til Délice-byene Brussel og Barcelona gjennom besøk og praktisk samarbeid om prosjekter.

4. Bidra til felles prosjektutvikling

Greater Stavanger ønsker å bidra til etablering av prosjekter som kobler ulike fagområder og aktørgrupper sammen. Teknologioverføring mellom mat- og energiklyngen eller mellom offshorevirksomhet og blå sektor er eksempler på mulige tema. Et annet tema er koblingen mellom fagområdet ernæring og velferdsteknologi.

Greater Stavanger jobber systematisk med å spre informasjon om EUs forsknings- og innovasjonsprogram, Horisont 2020, noe som også omfatter mat som fagområde. Etter hvert som aktuelle utlysninger har kommet i H2020, har Greater Stavanger bidratt til å utvikle prosjekter sammen med andre aktører.

Délice-nettverket

Délice er et globalt matby-nettverk bestående av byer som bruker mat som strategisk virkemiddel i identitetsbygging, utvikling og profilering. I 2015 har Délice følgende medlemsbyer: Barcelona, Birmingham, Bordeaux, Brussel, Cape Winelands (Sør-Afrika), Chicago, Göteborg, Helsinki, Izmir (Tyrkia), Lausanne, Leipzig, Lisboa, Lyon, Madrid, Montreal, Osaka (Japan), Puebla (Mexico), Rabat (Marokko), Riga, Saint Louis (USA), Stavanger, Torino, Århus. Lyon fungerer som sekretariat og har presidentskap i Délice-nettverket.

Délice-nettverket har fem strategiske satsingsområder som danner grunnlag for det faglige innholdet i nettverksmøtene: *City marketing, Education and transmission, Local products, Health and nutrition, Excellence of chefs*. Greater Stavanger har i andre tertial fulgt opp arbeidet med å utvikle nye strategiske områder, som ble lagt fram under årskonferansen i Puebla i september 2015. De nye områdene er næringsutvikling, markedsføring og gastronomi – områder som samsvarer godt med Stavanger-regionens arbeid. Stavanger er bedt om å lede gruppen som jobber med næringsutvikling, men både Rogaland fylkeskommune, UiS, Stavanger kommune og Gastronomisk institutt er interesserte i å delta aktivt i de ulike gruppene.

Formelt er det Stavanger kommune som er medlem i by-nettverket. Lokalt har Stavanger kommune, Rogaland fylkeskommune og Greater Stavanger inngått en samarbeidsavtale om deltakelsen. Lokalt er Délice-arbeidet organisert som et gjensidig samarbeid mellom Stavanger kommune, Greater Stavanger og Rogaland fylkeskommune. Greater Stavanger fungerer som sekretariat og leder styringsgruppen som består av Stavanger kommune, Rogaland fylkeskommune, Greater Stavanger, UiS, Gladmat, Måltidets Hus, Gastronomisk Institutt og Region Stavanger. Det er utarbeidet en ny avtale om Délice-samarbeid 2016-2018 mellom Stavanger kommune, Rogaland fylkeskommune og Greater Stavanger.

Muligheter for bransjetreff for blå og grønn sektor

I en tid hvor Stavanger-regionen står overfor krevende omstillingsprosesser innen olje- og gasssektoren, er det samtidig viktig å styrke andre næringsmuligheter hvor regionen har fortrinn. Matklyngen står sterkt i Rogaland både innen grønn og blå sektor, og matnæringen har betydelig vekstpotensial innenfor enkelte segmenter av verdikjeden.

Sjømatnæringen sysselsetter i dag ca. 2.500 personer i Rogaland, og omsetter for ca. 9 mrd. kr. Antall arbeidsplasser i dag er ikke mange, men verdiskaping per ansatt er høy. Sør-Vestlandet har en sammensatt klynge innenfor akvakultur. I Rogaland har vi ledende bedrifter innen fiskefôr (Skretting,

EWOS Innovation m.fl), innen teknologi (AKVA Group, Smart Farm, Steinsvik Gruppen m.fl.) og oppdrett (Marine Harvest m.fl.).

Innen grønn sektor har Rogaland ca. 10 prosent av jordbruksarealet i Norge og ca. 20 prosent produksjon fra de viktigste dyreslagene. Fylket har også en stor del av veksthusproduksjonen, samt en betydelig næringsmiddelindustri. Den totale verdiskapingen fra jordbruket i Rogaland i 2010 er beregnet til 1,8 mrd. kr. Av dette kommer 57 prosent fra de sju jær-kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola og Randaberg. Landbruket med tilhørende industri og tjenesteyting sysselsetter om lag 14.600 årsverk i Rogaland.

Innen matnæringen finnes betydelige forsknings- og produsentmiljøer, samt sterke private FoU-miljøer med nasjonal og internasjonal spisskompetanse. Store landbrukssamvirker og internasjonale utstysprodusenter er etablert i regionen.

Flere offentlige og private aktører i regionen ønsker en sterkere profilering av matfylket Rogaland som bidrag til å styrke veksten for næringsaktørene. Dette er viktig både for den grønne og den blå sektoren, som begge har gode utviklingsmuligheter framover. Grønn sektor har primært et nasjonalt marked å vokse i, mens blå sektor har både et nasjonalt og et internasjonalt marked å vokse i.

For å styrke matnæringen samlet sett, kan et grep være å bidra til et større bransjetreff/mat-expo som gir næringsaktørene en arena for å vise seg fram for eksisterende og nye kunder. Et slikt bransjetreff eller mat-expo kan være en utstillingsarena for både den blå og den grønne sektoren. En mat-expo lokalisert til regionen kan kobles opp mot allerede eksisterende arenaer og/eller initiativ for matnæringen. Dette kan for eksempel være Det Norske Måltid, Aqua Vision mv.

På bakgrunn av innspillene fra Måltidets Hus, Region Stavanger, næringsaktører m.fl., utlyste Greater Stavanger i 2015 en begrenset konkurranse på gjennomføringen av en kartlegging av mulighetene for en mat-expo lokalisert til Stavanger-regionen. Konsulentselskapet iPax Mat ble valgt til å gjennomføre kartleggingen.

Kartleggingen viste en vilje blant private og offentlige aktører til å satse på en mat-expo. Likevel er mange forsiktige med å gi tydelige tilbakemelding på hvordan de ville ha involvert seg i en expo. Dette skyldes blant annet usikkerhet på hvordan et endelig konsept ville bli seende ut. Kartleggingen viste også at man er avhengig av en betydelig offentlig finansiering de første årene av en prosjektfase for å kunne utarbeide et bærekraftig konsept for en expo.

Greater Stavanger vil følge opp resultatene fra kartleggingen sammen med andre regionale utviklingsaktører i 2016, slik at man i felleskap i regionen avgjør hvordan man kan utvikle et bærekraftig konsept for en mat-expo i regionen.

Storby Marin

Storby Marin er en nasjonal forening med medlemmer fra de fem storbyene Stavanger, Bergen, Trondheim, Bodø og Tromsø. Storby Marins oppgave er å arbeide for bedring av rammebetingelsene og for vekst for den marine næringen. For å styrke marin verdiskaping skal foreningen særlig bidra til økt samhandling mellom offentlig sektor, privat sektor og FoU-institusjoner, samt nasjonal konsolidering av disse.

Greater Stavanger i samarbeid med Blue Planet, har lederskapet på vegne av Stavanger-regionen i dette nettverket for perioden 2014-2016. Samarbeidet mellom byene i nettverket er viktig for å støtte opp om utviklingen av den marine næringen. Greater Stavanger har på vegne av nettverket arbeidet med følgende prosjekter i 2015:

1. I anledning den årlige sjømatmessen Seafood Expo i Brussel 20.-22. april arrangerte Storby Marin, Greater Stavanger og Stavangerregionens Europakontor seminaret Blue Growth – Challenges and Opportunities i Brussel den 20. april. Regionskontorene til henholdsvis Nord-Norge og Vest-Norge var også samarbeidspartnere til seminaret. Over 60 tilhørere deltok, som hadde fokus på EUs blå vekst strategi og konsekvenser handels- og investeringspartnerskapet (TTIP) mellom USA og EU kan få for norsk sjømateksport.
2. Ny strategi for Storby Marin 2016-2020. Greater Stavanger har i 2015 ledet arbeidet med å utarbeide ny strategi for samarbeidet i Storby Marin. En ny strategi gjør det mulig for medlemsbyene å tegne opp de lange linjene for retningen i samarbeidet, som skal sikre en felles forståelse mellom storbyene om nettverkets visjon, mål, strategiske områder og satsingsområder. Det ble gjennomført strategisamling i Bergen på høsten 2015, hvor samtlige byer bidro med sine innspill til oppdatert strategi. I arbeidet med strategien ble det også åpnet opp for at Ålesund blir en del av nettverket, og de første samtalene med Ålesund ble etablert høsten 2015.
3. Nasjonal konferanse. Storby Marin nettverket har sterkt fokus på rammebetingelsene for næringen. Derfor arrangeres det annenhver år en nasjonal konferanse som setter fokus på overordnede problemstillinger næringen har fokus på. Det har i 2015 blitt planlagt en ny konferanse i Oslo 11. april 2016. Slutføringen av program og organisering vil bli gjort tidlig i 2016. Tema for konferansen i 2016 er hvordan øke verdiskapingen og veksten i den marine næringen.

ENERGIKLYNGEN

Olje og gass

Lavere oljepris og investeringsnivå er krevende for regionen. Bakteppet i denne perioden har i stor grad vært preget av utfordringene som olje- og gassnæringen nå står overfor. Dagens oljepris på ca. 30 USD per fat er nær en fjerdedel av toppnivået. Stadig færre tør å spå om når denne situasjonen vil bedre seg. Et utslag vi til dels har opplevd i 2015, og som vil forsterkes i 2016, er konsolideringer og oppkjøp, både for oljeselskap og leverandørselskapene.

Fire nye felt kom i drift i 2015, ett av disse har base og forsynes ut av Tananger.

Reduksjonene finner sted i hele verdikjeden:

Oljeselskapene har redusert sine investeringsplaner på grunnlag av inntektsreduksjonene. De har alle iverksatt spareprogrammer som har en effekt på både investeringer, drift og personell.

Leverandørindustrien merker en klar nedgang i antall tilgjengelige oppdrag, i tillegg til at kundene forventer en kostnadsreduksjon på minst 20 prosent i kontraktsforhandlinger. Trenden er hard kamp og lave marginer for alle oppdrag. Spesielt de som har vært avhengige av leveranser til nybygg vil merke dette enda sterkere. Likevel er det ujevnt fordelt. Norsk sokkel har fortsatt stor og økende aktivitet på driftssiden, flere felt i drift og nye under utvikling.

Brønnservicesegmentet ser en nedgang i form av et redusert antall rigger i operasjon på norsk sokkel, og dermed også en nedgang i antall lete- og produksjonsbrønner. Dette har også effekt for riggeierne og rederiene som har spesialfartøyer for offshorenæringen. Rekordmange skip/rigger er nå i opplag langs kysten, og markedet forventes ikke å bedres i 2016. Samtidig var interessen for 23 tildelingsrunde stor og robust (tildeles sommeren 2016). I tildelingsrunden fra allerede åpnede områder ble det tildelt flere lisenser enn noen gang.

Vedlikeholdsselskaper opplever at de får færre oppdrag både med tanke på vedlikehold og spesielt for ombygging/modifikasjon. Omfordeling av Statoil sin kontraktsportefølje innen dette segmentet har utfordret strukturen i bransjen. Spesielt med at de ikke har tildelt hovedkontrakt til sin faste kontraktspartner gjennom de siste 40 år, Aker Solutions. Hvordan dette til slutt vil påvirke selskapet, bransjen og regionen vet vi ikke ennå ikke rekkevidden av.

Verftsindustrien håper nå å få en relativ stor andel av Johan Sverdrup-byggeoppdragene til Norge. Noen oppdrag er allerede tildelt, men disse er som forventet ujevnt fordelt. Norske leverandører og vår region har en god andel av oppdragene til utbyggingen av Johan Sverdrup.

Situasjonen gjelder både de typiske offshoreverftene så vel som skipsverftene. Dette kan medføre at norsk verftsindustri blir redusert permanent.

Undervannsentreprenørene sin utfordring er at de fleste feltene som nå er under bygging har en relativt lav andel av subseautstyr og teknologi (Johan Sverdrup, Gina Krog, Ivar Aasen og Edvard Grieg). Summen av dette gjør at også den tverrfaglige underleverandørindustrien merker presset i form av press på pris og redusert ordresreserve. Men første kontrakt for utbyggingen av Johan Castberg (Barentshavet) gikk til et lokal selskap, IKM.

Hvor lenge den nedadgående trenden i sysselsetting og omsetning vil vare, er vanskelig å spå. En rekke aktører har hevdet at det vil bli bedre inn i 2016 fordi nødvendig vedlikehold ikke kan utsettes, i tillegg til at det skal settes i drift tre store offshorefelt som skal betjenes fra Stavanger innen 2020 (Johan Sverdrup, Gina Krog, og Ivar Aasen).

I Greater Stavanger er vi opptatt av å være tett på denne utviklingen for å kunne bistå partnerne med informasjon og oppdateringer i denne fasen. Informasjon får vi både gjennom analyser og i direkte dialog med selskapene.

Til sammen i løpet av året har Greater Stavanger vært på mer enn 30 bedriftsbesøk/samtaler om utfordringene industrien står overfor.

Nedgang i omsetning, krav om kostnadsreduksjoner og mindre ordreservere er de vanligste tilbakemeldingene. Basert på at enhver krise også åpner for nye muligheter, er det lenge siden vi har opplevd at bedriftene har vært så åpne for å se på nye markeder og muligheter utenfor olje og gassmarkedet som de har gitt uttrykk for å være nå. Et av mulighetsrommene som har åpnet seg, er at kursfallet på norske kroner mot USD/Euro/GBP har gitt oss enorme muligheter i forhold til eksport som vi bør prøve å synliggjøre for industrien.

Greater Stavanger har nå satt i gang prosesser for å kunne formidle informasjon om muligheter innen nye segmenter som forsvarsleveranser og fornybar energi.

Prosjektet med bedrifter innunder avansert mekanisk industri eksemplifiserer dette. En svakere krone har også ansporet selskaper til å mer aktivt søke eksportmuligheter for teknologiprodukter. Dette gjelder spesielt brønnteologi. Her opplever enkelte bedrifter at omsetning og aktivitet har gått opp.

Andre aktiviteter Greater Stavanger har deltatt i relatert til olje- og gassklyngen:

- Deltakelse i konferansekomiteen for en ny konferanse i Stavanger kalt «Oljeindustriens miljø- og teknologikonferanse».
- Deltakelse i konferansekomiteen for «Leverandørindustriens Nordområdekonferanse».
- Deltakelse i «Næringsforeningen sin ressursgruppe for Energi».
- Tilrettelegging for kontaktmøte mellom oljeselskapene og det regionale lederskapet.
- Info og kontaktmøter med industriaktører vedrørende marked i Brasil, Mexico, Malaysia og Midtøsten i samarbeid med Intsok og Innovasjon Norge.

Klyngeutvikling – avansert mekanisk industri på Jæren

Mekanisk industri på Jæren har gjennomgående høy verdiskaping, er høyteknologiske og leverer høy kvalitet til krevende kunder. Det dominerende markedet til bedriftene har de senere årene vært olje og gass. På grunn av redusert aktivitet i olje og gass, har bedriftene nå behov for å finne nye markeder samtidig som de sammen skal møte kostnadsutfordringene bransjen står overfor.

På bakgrunn av dette har 17 mekaniske bedrifter på Jæren gått sammen om å etablere et bedriftsnettverk for avansert mekanisk industri. Dette er et viktig grep for å formalisere et tettere samarbeid mellom bedriftene. Studier viser at bedrifter som lykkes med å formalisere bærekraftige samarbeid seg imellom, øker sjansen for å oppnå høyere verdiskaping totalt sett.

Med støtte fra Innovasjon Norge sine forprosjektmidler, samt med Greater Stavanger som prosjektleder, har 17 daglig ledere møttes jevnlig i 2015. Hovedmålet for møtene har vært å etablere en arena for diskusjon om samarbeidsmuligheter mellom bedriftene framover, som på sikt leder til et formalisert bedriftsnettverk mellom bedriftene.

Samlingene mellom bedriftene har ledet fram til en enighet om hvordan bedriftene skal samarbeide videre. En intensjonsavtale ble undertegnet i desember 2015, som staket ut veien for etablering av et hovedprosjekt tidlig i 2016. Bedriftene har på bakgrunn av intensjonsavtalen utarbeidet en plan for

hvordan de skal jobbe sammen mot nye markedsmuligheter, samt startet på prosessen med å etablere et felles selskap og engasjere prosjektleder.

Som prosjektleder for bedriftsnettverket, har Greater Stavanger søkt om støtte fra Innovasjon Norge, utarbeidet forretningsplan for bedriftene, utarbeidet aksjonæravtale for etablering av en felles selskap og bistått bedriftene inn mot nye markedsmuligheter (forsvaret, fornybar etc.). Bedriftene vil i januar 2016 etablere et felles selskap under navnet Alloyance, og rekruttere prosjektleder. Greater Stavanger vil fortsette å støtte opp om bedriftsnettverket i 2016.

Fornybar energi

Fylket og regionen har en rekke prosjekter som har fått konsesjon innen både vind- og vannkraft, men disse trekker ut med hensyn til investeringsbeslutninger. Dette skyldes dels at vi på kort sikt er en region med økende produksjon og minkende forbruk, noe som gjør at prisene på kraft faller. Denne situasjonen vil endres ved at regionen etterhvert vil bli tettere knyttet mot Tyskland og Storbritannia gjennom eksportkabler.

Eksportkablene åpner også for en ny mulighet dersom det legges fiberkabel i samme trasé; senter for sikker datalagring. Greater Stavanger deltar i arbeidet med Ryfylke IKS om å være pådriver for at det legges fiberkabel sammen med den nye kraftforbindelsen til Storbritannia. Et tilsvarende arbeid pågår også i Agder med tanke på det tyske markedet.

Greater Stavanger har også for fjerde året på rad vært medarrangør i Norcove sitt «Science meets Industry»-seminar hvor UiS er den lokale Norcove-partneren. Seminaret tiltrakk seg deltakere fra en rekke land, og hadde nærmere 90 deltakere.

Vi har også deltatt på en industridelegasjon til Flensburg/Husum sammen med industriaktører for å se på muligheter mot vindmarkedet.

Andre aktiviteter relatert til fornybar energi:

- Deltakelse i ONS 2015 sin komité for Clean Energy.
- Deltakelse i det lokale teamet som støtter Intpow (www.intpow.no).
- Sammen med Intpow og ONS arrangert et nytt seminar om Havenergi (100 deltakere)
- Greater Stavanger har gjennom flere år samlet fornybarkatører i fylket for å holde sammen fram mot at

Petroleumsnettverket

I løpet av året ble det avholdt tre møter i nettverket. Disse ble arrangert i forbindelse med Norsk olje og gass sitt årsmøte, Barentshavskonferansen og Nordområdekongressen. Det var også planlagt et møte under ONS 2015 som ble avlyst på grunn av kanselleringen av ONS-arrangementet. Temaene for møtene i 2015 har naturligvis vært nedgangen i aktivitetsnivået i sektoren. Det er verd å merke seg at reduksjonen i aktivitetene er veldig ulikt fordelt rundt om i landet. Stavanger-regionen er sterkest påvirket av nedgangen, mens aktivitetene i Hammerfest har vært "all time high". Nettverket gir et godt innblikk i olje- og gassaktivitetsnivået i hele Norge, og det skjer mye kunnskapsoverføring i møtene. Samtidig gir nettverket Greater Stavanger gode relasjoner til andre regioner i landet hvor olje- og gassindustrien har stor betydning for aktivitetsnivået.

Medlemmene i nettverket er til dels sammenfallende med noen av kommunene ordføreren i Stavanger har samlet til møte for å diskutere utviklingen innen olje- og gassindustrien. Greater Stavanger har holdt petroleumsnettverket oppdatert om aktivitetene i ordførernettverket.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Arbeidet med videreutviklingen av Samfunnssikkerhetscenteret i Rogaland (SASIRO) har pågått gjennom hele året. Det er avholdt en rekke møter under ledelse av sjefen for Rogaland Brann og Redning (RBR). Det er etablert en prosjektgruppe under ledelse av RBR, hvor UiS, SUS, Rogaland fylkeskommune, Sandnes kommune og Greater Stavanger deltar. Greater Stavangers rolle er å koordinere og systematisere aktiviteter, sørge for at planlagte aktiviteter blir gjennomført og dokumentert. Følgende prosjekter arbeides det med:

- Forslag til klyngeetablering innen kunnskapsområdet.
- Fag- og lederutdanning for brann og redningspersonell i Rogaland.
- Etablering av nasjonalt senter for tunellsikkerhet.
- Workshop for tunellsikkerhet med deltakelse av sentrale samferdselsaktører.
- Etablering av et nasjonalt/regionalt øvingscentersenter for samvirke og samhandling.

Greater Stavanger har i samarbeid med beredskapssjefene i Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg utarbeidet høringsvar til Rogaland fylkeskommunes forslag til "Samvirkestrategi for styrking av sikkerhet- og beredskap basert på sikkerhetsmiljøet i sørvest". Strategien ble godkjent i fylkestinget 20. oktober. Høringsinnspillet ble diskutert og delt med Petroleumstilsynet, Næringsforeningen i Stavanger-regionen og bedriftene Proactima og ResQ. Det er en forutsetning for klyngebyggingen at klyngen har vesentlig deltakelse fra private organisasjoner.

Videre ønsket beredskapssjefene i Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg å fortsette samarbeidet videre i forbindelse med den såkalte mulighetsstudien som Direktoratet for Sikkerhet og Beredskap (DSB) hadde ute til høring med frist 30 november. Studien er en vurdering av nasjonale og regionale øvings- og kompetansesentre for samvirke og samhandling i en beredskapssituasjon. I den anledning samlet vi 15 organisasjoner i regionen for å promotere SASIRO i en nasjonal sammenheng. 10 av disse benyttet seg av det felles høringsinnspillet vi hadde utarbeidet angående SASIRO. Ingen andre regioner i landet hadde et slikt koordinert høringsinnspill. Det er ikke kjent når tid det blir tatt en beslutning i saken.

Langtidsplan for Forsvaret

Den kommende langtidsplanen for Forsvaret legges fram for endelig behandling i Stortinget våren 2016. Stavanger-regionen er fortsatt et av tyngdepunktene i Forsvaret sin struktur, med avdelinger i en rekke kommuner. Heimevernet har base i Sandnes er størst. KNM Harald Haarfagre i Stavanger fungerer som en regional base for fellestjenester, rekruttskole for Sjøforsvaret og Luftforsvaret og fra i høst Befalsskolen for Sjøforsvaret. 330 Skvadronen på Sola fungerer også som innfasingsbase for nye redningshelikoptre og skal være base for simulatortrening de neste 30 årene.

NATO har to avdelinger som det norske forsvaret gir vertslandstøtte til:

- Joint Warfare Center i Stavanger.
- Nato Foracs i Stavanger og på Rennesøy.

Forsvaret er fortsatt under omstilling, og det forventes også denne gang at baser og avdelinger vil bli lagt ned eller slått sammen. Derfor ble det som en del av beredskapen for den kommende prosessen arrangert en samling i juni med de lokale sjefene for Forsvarets avdelinger i fylket. Hensikten var å etablere en «føre var»-kontakt og oversikt over aktivitetene slik de er i dag, og dermed ha et bedre grunnlag for argumentasjon for våre lokale avdelinger dersom det skulle bli foreslått en endret status.

Proessen med å bevege seg fram mot en ny langtidsplan er i godt i gang. Først gjennom et eksternt ekspertutvalg. Greater Stavanger forberedte innspill til Forsvarssjefen sin anbefaling som kom i oktober. Dette ble et felles innspill fra kommunene Stavanger, Sandnes og Sola. Vi var også med som bakkemannskap da Ordføreren i Sola framførte det regionale innspillet i høringsmøte med Forsvarsministeren.

Erfaringen fra tidligere prosesser fram mot nye langtidsplaner er stort engasjement fra berørte regioner og politiske fraksjoner. Av den grunn er det viktig å ikke ta for gitt at det første forslaget ikke blir endret.

På grunn av endringer i vurderinger av trussel- og sikkerhetssituasjonen kan det nå skje at forslaget til Langtidsplan skyves mot høsten 2016. Signalene som er gitt rundt dette, tyder på at forsvaret i nord skal styrkes ytterligere. Dette kan medføre at vi må ha en proaktiv holdning og framskaffe gode argumenter dersom vi skal kunne beholde de avdelingene som er lokalisert i regionen.

MARKEDSFØRING OG KOMMUNIKASJON

Tilstedeværelse på messer

Greater Stavanger hadde stand på oljemessen Offshore Europe i Aberdeen, OTC i Houston og OTD i Stavanger. I Aberdeen og Houston hadde vi stand i samarbeid med ONS.

Tilstedeværelsen på disse arenaene anses som viktig da oljenæringen fremdeles er viktig for regionen. I tillegg var det mange som var opptatt av hvilke nye muligheter regionen har å by på i tillegg til olje og gass, noe vi fikk vist fram på disse messene.

Pressearbeid

I 2015 har Greater Stavanger arbeidet med eksternt informasjonsarbeid for å fortelle om våre aktiviteter og prosjekter. Pressemappen er oppdatert. Denne inneholder klipp fra aviser og magasiner. I tillegg har Greater Stavanger figurert på nettaviser og i sosiale medier. Dette er et område vi har prioritert, og vår rekkevidde har økt betraktelig i løpet av 2015. Vi har også sørget for å invitere både regional, nasjonal og internasjonal presse til arrangementer som Nordic Edge Expo, North Sea 2.0 i Aberdeen, Pumps & Pipes-seminar, Studenttreffet og Årskonferansen.

Kommunikasjon og markedsføring

Greater Stavanger tok på seg rollen som markedsføringsansvarlig for arrangementet North Sea 2.0 under Offshore Europe i Aberdeen. Arrangementet hadde omtrent 300 deltakere, og samarbeidspartnere og sponsorer ga uttrykk for at de var fornøyd med arrangementet. I likhet med Nordic Edge Expo, Årskonferansen og Norwegian Pumps & Pipes, sendte Greater Stavanger ut invitasjon til kontakter i både privat og offentlig sektor i tillegg til stortingskontakter- og pressekontakter. Det er også blitt publisert saker på nettsiden og i sosiale medier.

Mot slutten av 2015, opprettet Greater Stavanger et månedlig nyhetsbrev slik at innbyggere, næringsliv og ansatte i offentlig sektor kan følge med på hva selskapet jobber med.

I forbindelse med ny standprofil på Offshore Europe, ble en av promoteringsfilmene til Greater Stavanger oppdatert.

Samfunnspåvirkning

Vi har utarbeidet innspill til i alt syv nasjonale og regionale høringer gjennom året. Dette er:

- Konsekvensutredning for Johan Sverdrup-feltet. Avsenderer var Stavanger, Sandnes og Sola kommuner og mottaker var Olje- og Energidepartementet.
- Organisasjonsplan for redningstjenesten. Avsender var Stavanger og Sola komuner og mottaker var Justis- og beredskapsdepartementet.
- Energimeldingen. Avsender var Greater Stavanger og mottaker Olje- og Energidepartementet.
- Strategi for samfunnssikkerhet og beredskap. Avsenderer var Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg kommuner pluss Greater Stavanger.
- Langtidsplan for forsvaret, Fagmilitært råd fra Forsvarssjefen. Avsendere var Stavanger, Sandnes og Sola kommuner og mottaker Forsvarsdepartementet: Deltakelse på høringen sammen med ordfører i Sola.
- Mulighetsstudien for etablering av nasjonalt og regionale øvingssteder for samarbeid innen beredskap. Avsendere var Stavanger, Sandnes og Sola kommuner samt Greater Stavanger.

- Valg hovedvegforbindelser mellom øst og vest, uttale for å støtte valg av E134 som en av forbindelsene. Avsender var Greater Stavanger til Haukelivegen AS som frontet arbeidet mot Samferdselsdepratementet. E134 ble valgt som en av forbindelsene i desember 2015.

Det er en klar tendens i statsforvaltningen at stadig flere saker blir sendt ut på høring. Mange av disse sakene vil kunne få betydning for utviklingen i regionen. For å fange opp aktuelle saker er det nødvendig å etablere et godt nettverk bestående av nasjonale og lokale politikere og ikke minste regionale organisasjoner som kan samarbeide om å påvirke nasjonale beslutninger.